

Az elmondottakból az, aki valaha is foglalkozott talajvizsgálati eredményeknek a gyakorlatba való átültetésével, láthatja, hogy az A., B., C. és D. alatt felsorolt talajsajátságok azok, amelyek az „altípus“ meghatározását sokszor bizonytalanná teszik és egyúttal az „altípus“ gyakorlati értékelésében és elnevezésében nehezen eldönthető vitákra adnak alkalmat.

Hangsúlyoznom kell azonban természetesen, hogy az A., B., C. és D. pontokban felsorolt sajátságok között bizonyos korrelációk állanak fent úgy, hogy a talajoknak a talajnem, főtípus és az említett pontokban felsorolt sajátságaik szerint való osztályozása nem olyan lehetetlen feladat, mint azt első pillanatra vélnénk.

Végül méltóztassanak megengedni, hogy annak a véleményemnek adjak kifejezést, miszerint a fenti osztályozási kérdésnek megvitatása első feladatunk volna, mert nézetem szerint ez alapon tárgyalva a kérdéseket, a vita feltétlenül termékenyebb lesz és nem fogunk időt vesztegetni olyan kérdésekre, amelyekről a vita folyamán kiderülne, hogy nem vezetnek a kívánt célhoz.

Reá kell még mutatnom, hogy a m. kir. Földtani Intézet átnézetes talajismereti térképezési módja tulajdonképpen teljesen megfelel a 'Sigm on d-féle osztályozási módnak, amit eddig talán némelyek nem vettek eléggé figyelembe, mert hiszen, amit mi a térképeken kimutatunk, a 'Sigm on d-féle talajrendszernek VI., VII. és VIII. osztályában felsorolt tulajdonságokat ismerteti. Elkerülhetetlenül szükségesnek tartom azonban, hogy a térképeken a talajnemet és főtípust is feltüntessük, aminek tudvalévóleg úgy felelünk meg, hogy ezeket a vonatkozó római számokkal jelöljük. Aki tehát tudja, hogy pl. a X. szám a H talajnemet, a II. pedig a nedves és vizenyős réteg talajait érzékíti, az az egyéb jelzésekből könnyen megfelelő képet alkothat magának anélkül, hogy tévedésekbe esne. De a számozástól el is tekintve, a talajnemet már a színezésből is pontosan látjuk.

HOZZÁSZÓLÁSOK:

Csiky János: Örömmel üdvözli Kreybig javaslatát, Mikor mint a Mezőgazdasági Kamara talajtani osztályának vezetője foglalkozott az altípusokkal, látta, hogy ezek gyakorlatilag nem igen használhatók. Nem akarja 'Sigm on d beosztását bíráltni, de az altípusok definíciója még nem elég tökéletes ahhoz, hogy gyakorlati talajmegkülönböztetésre alkalmazhassuk őket.

Di Gleria János: Azt ajánlja, hogy a húmsztt és táplálóanyagtartalmat a kémiai sajátságok csoportjához csatoljuk. Úgy látja, hogy az altípusokat adatok híján nem lehet definiálni. Átmenetileg Kreybig felfogása a leghelyesebb, mert a fő-típusokat már elég szabatosan tudjuk körvonalazni.

Kreybig Lajos: Sok adatunk van, de még így is nehéz az altípust eldönteni, 1937-ben a Nemzetközi Talajtani Társaság V. bizottságának bécsi ülésén sem tudtak az altípusokkal dűlőre jutni. Ő maga sok adatból sem tudja mindig az altípust exakt módon meghatározni.

Mados László: A rendszer egyelőre a főtípusokig exakt, hagyjuk tehát el az altípusokat.

Endrédy Endre: Utal arra, hogy a VI., VII., VIII. fokozatokat 'S i g m o n d sem alkalmazza.

Mados László: Megjegyzi, hogy egy erdőtalaj mindig erdőtalaj marad és mint ilyen, felismerhető.

Csiky János: Megemlíti, hogy az altípusra azért szükség van, úgy hogy ha ma el is hagyjuk az altípus megjelölését, később, kellő adatok birtokában, mégis determinálni lehet majd ezeket.

Sik Károly: Utal arra, hogy sok esetben a külföldi viszonyokat is figyelembe kell venni. A kalcium-talajoknál és az öntéstalajoknál szerinte az altípust meg lehet állapítani. Ahol az altípus kétes, ne jelöljük.

Kreybig Lajos: Megjegyzi, hogy a nézetek igen különbözőek lehetnek. Az altípusnál a megítélés mindig kissé szubjektív. Javasatait fenntartja és M a d o s véleményét is helyesnek tartja.

Babarczy József: Az altípust nem mindig jelöljük, mert sokszor nem lehet eldönteni, melyik a helyes? Másnak más véleménye lehet. Pl. a nyírségi meszes-szódás szikek altípusként is feltétlenül kategorizálhatók.

Kreybig Lajos: Az altípusok mindezek ellenére is ma még feleslegesek.

Kreybig Lajos: A réti agyagokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy a húmusminősége a legfontosabb. A lecsapolás után regradáció indult meg. Nemcsak réti agyagok, hanem réti vályogok is vannak.

Ébényi Gyula: Tapasztalatai szerint a kalcium-talajnemben is kellene a réti talajok számára főtípust beilleszteni.

Kreybig Lajos: Ezt feleslegesnek tartja s utal a szikes vízállásokra.

Csiky János: Megjegyzi, hogy 3 talajnemre volna szükség: tőzeges talajok, tőzeges és lápos ásványi talajok és réti agyagok. Felveti a rét-podzolok kérdését.

Kreybig Lajos: Rétpodzol van.

Csiky János: A réti agyagok M a d o s szerinti felfogása ellenkezik 'S i g m o n d beosztásával. A IX. talajnemben a 'S i g m o n d-rendszer szerint nem lehet határozottszelvényű, hanem csak zavart szelvényű talaj. Utal arra, hogy úgy bázisokban szegény, mint pl. a Dunánál, meszes, azonkívül pedig savanyú alluvium is lehet. Jó volna a különféle alluviumok húmuszatát minőségileg megvizsgálni. Megemlíti, hogy bázisszegény alluviumon az ő általa azonálisnak nevezett talajok alakulnak ki. A dunántúli lösztábla közepén is talált jellegzetes savanyú talajokat, amelyek bázisszegény anyakőzetek képződtek. Ezt is azonálisnak tartja. Délamerikában is előfordulnak mészsavanyú anyakőzetek kialakult azonális talajok.

Babarczy József: A réti talajok általában háromféle módon képződhetnek: 1. A lösztábla talajainak degradációja, 2. az öntéstalajok, 3. hepe-hupás területek vízállásai révén. Megemlíti, hogy a réti agyagoknál a hidrolitos aciditás alapján döntötték el, hogy a hidrogén-talajokhoz sorolandók. Kicserélési aciditás az alföldi réti agyagokban nincs. Zalában, égerfa-erdők alatt azonban előfordulhatnak rétpodzolok.

Kreybig Lajos: A főtípusok mégis elegendők,

Di Gleria János: Sárréttel kapcsolatban a csigás talajokról beszél.

Kreybig Lajos: Csigahéjjas talaj nem meszes.

Endrédy Endre: Di Gleria felszólalásához megjegyzi, hogy valódi meszes réti-talajok is vannak. Ugyancsak léteznek húmusz-podzolok is.

Scherf Emil: Osztja Csiky nézetét, hogy új típusra van szükség. Szerinte a genetikai különbség feltüntetendő volna.

Utal a geológiai tényezőkre és megemlíti, hogy a Földtani Intézet térképezési módja a gyakorlat céljait szolgálja, a tudományos szempontok mások. Utal Zólyomi megjegyzésére, mely szerint a növény-ökológiai megfigyelések nem mindenben egyeznek a Földtani Intézet térképeivel.

Kreybig Lajos: A riolit- és andezittufán egészen különböző talajok képződhetnek.

Ébényi Gyula: Hová soroljuk az öntéssel borított réti agyagokat?

Kreybig Lajos: A típusokat csak a felvételi adatok alapján lehet eldönteni. Utal 1931. évi jelentésére.

Mados László: A kérdés lényege az, hogy a réti agyagok mégis csak öntés-talajok, még ha szélesebb ártéren is alakultak ki, mint azt a tiszaföldvári lapon látjuk.

Kreybig Lajos: Úgy véli, hogy Mados álláspontja helyes.

Mados László: Az öntés-talaj öntés-talaj és nem podzol. Scherfnek válaszolva, elfogadja álláspontját.

Kreybig Lajos: A geológiai eredet tisztázása fontos volna, de megszűntek a síkvidéki geológiai felvételek.

Mados László: Javasolja, hogy a hordaléktalajokat a IX. talajnembe soroljuk.

Kreybig Lajos: Megjegyzi, hogy azért ezeknek a talajoknak is van bizonyos dinamikájuk.

Sümeghy József: Geológiai nézőpontból vázolja a réti agyagok képződését.

Csiky János: Új főtípusokat kell alakítani, különben az általa talált talajokat nem lehet besorozni.

Scherf Emil: Kifejti, hogy a pleisztocén-ó-holocén, újholocén képződmények megkülönböztetése módot ad bizonyos talajosztályozásra. Lényegileg osztja Csiky álláspontját.

Kreybig Lajos: Réti agyag mégis van, utal a Tisza medervándorlásaira.

Di Gleria János: Számszerűleg kell rögzíteni a talajok sajátosságait.

Ráth Árpád: Megemlíti a nyerstalajok kérdését.